

FRITHJOF II
FRITHJOF'S
VENNER
20 år

Frithjof krysser ut Larviksfjorden for 20 år siden.

Høstens medlemsnummer
nr. 2/2004

**MEDLEMSBLAD
FOR FRITHJOF
VENNER**

Redaksjonen:
Fredrik Lange-
Nielsen
Marit Ørvik

Bladets adresse
Frithjofs Venner
Postboks 134
Sentrum 3251
Larvik

Bankgiro.
2510 14 79032

Venneforeningen:
leder
Ingjerd Beate
Nyhus Larsen,
Sleipnerv, 44,
Hovland
3274 Larvik

Web- adresse
[http://region.
hive.no/larvik/
frithjof2/](http://region.hive.no/larvik/frithjof2/)

**Sats/layout,
trykking**
Print Konsult,
Boks 80
3162 Andebu

*Takk til alle
bidragsyttere. Ideer
til stoff og bilder er
velkommen*

Forsidebilde:
*Frithjof i
solgangsvind.*

Jubileumsboka
**«Losskøyta Frithjof -100 år
med Losing og Lystseilas»**

**Vil du glede en båtentusiast, henvend
deg til:**

Krohn Johansen Forlag
Elveveien 21
3262 Larvik-Tlf. 33 18 11 04

Pris: kr. 100,-
Ekspedisjonsgebyr: kr 29,-
Porto: kr 25,-

Innhold

Lederens hjørne	4
Minneord om Anne Gro Bonnegolt	6
Rettelse til artiklene Fendere fra Fortiden og Skøyter fra medlemsblad nr. 1/2004	7
Oppsummering av seilsesongen 2004	8
Risørturen 6. - 8. august 2004	9
Forbundet Kysten, landsstevne i Sandefjord	10
Nordisk seilas 2004	12
Frithjof prosjektet feiret 20- års jubileum	16
Jubileumshilsen	18
Sanger til jubileumsfesten	19
«Bedre enn tusenfryd» Kulturskrin med fem hundre 5. klassinger	20
Hjemmet for døve - Trofaste Frithjofvenner i 15 år	22
Kystfiskerne i Hølen	26

Melsom & Melsom

Rekkevik brygge 50
Postboks 1258, 3254 Larvik
Tlf.: 33 12 70 72 - Fax: 33 12 66 75

LARVIK VULK

FARRISEIDET — N-3250 LARVIK

FRAM PERSIENNE
og markiser als

Elveveien 29 - N-3262 Larvik
Telefon 33 14 03 60 - Telefax 33 18 41 17

Lederens hjørne

Erter, kjøtt og flesk! Jeg fornemmer ennå smaken etter en vellykket fest for 20års- jubileumet på Druidenes hus lørdag 16. oktober. I 20 år har vi hatt ansvar for den flotte skøyta vår. Samme dag ble den rigget ned og gjort klar for vinteren. Diverse utstyr ble tatt ned og lagret, noe i skuret på Østre brygge og noe i Galeiskuret i Stavern. Mange ivrige kom og tok i et tak.

Det som er så flott er at såpass mange fortsatt er entusiastiske, stiller på dugnad og gjør en innsats. Det gledelige er også at stadig flere nye kommer til. Noen har faktisk hvert med helt fra starten av i 1984!

20 år er en ganske lang periode, i hvert fall for oss, men for skøyta på 108 år må en vel regne det for er en kort stund. Salvesen hadde hatt båten i eie i 30 år og opplevd mange hyggelige stunder med den. Han merket vel at det trengtes mange dugnadshender hver gang det skulle gjøres noe med båten.

Det ble mimret mye på festen og flere bidro med gode historier om båtens fortid. Det er viktig å ta vare på historien.

Vi har et fantastisk smykke i vår varetekt som det forplikter å ta vare på i tillegg til å være en levende kulturhistorisk formidler. Det har vi greid i hvert fall i noen grad. Båten var på forsommeren «klasserom» for alle kommunens 5. klassinger. Samarbeidet med kommunen og Oslofjordens friluftsråd fungerer bra og Kultuskrinet ble gjennomført i år også, med Bjørn som skipper og Bendik som mannskap, i tillegg til dugnadsinnsats fra medlemmene. Mange synes kanskje vi sto litt på stedet hvil i sommer i og med at vi ikke greide å gjennomføre alt vi hadde planlagt, men da vi oppsummerte alle aktivitetene, var det mye skøyte og mannskap hadde deltatt på. De fleste aktivitetene er direkte knyttet til båten, men mange av arrangementene har vært sammen med andre gode samarbeidspartnere. Som en aktiv del av Kystleden og Svenner fyr, vil båt og mannskap komme på NRK TV på forsommeren. Vi kan glede oss. Huset på Tollerodden og aktiviteten der har også involvert mange av medlemmene våre.

Vår største utfordring nå, er å få engasjert ungdommen. Vi må ha større grad av rekruttering fra den yngre garde. Gjennomsnittsalderen stiger proporsjonalt med årene som går. De fleste av oss holder nok 20 år til, men...

Dette skal vi jobbe med mens vi venter på en ny vår og nye seilaser i tillegg til mange dugnadstimer!

Takk til alle dere som har holdt den kjære skøyta vår så flott i 20 år!

Ingjerd Beate

TH. ALVINIUSSEN

Storg 42 Halsen, N-3260 Larvik

Sinterco a/s, postboks 1054 Østre Halsen, 3253 Larvik. Tlf. 33 15 65 20. Fax: 33 15 65 21
Bankgiro: 7143 05 12255. Postgiro 0824 0787629. Foretaksnr.: NO 950 034 017 MVA
E-post: post@sinterco.no Internettadresse: www.sinterco.no

Tørre og sunne hus

Minneord

Ja, så har det ufattelige skjedd. Anne Gro Bonnegolt, min beste venninne, sovnet inn på Larvik sykehus, søndag 4. juli, bare 49 år gammel.

Livet er så urettferdig. Den friske, glade jenta som var så glad i livet, fikk ikke leve lenger. Det er så veldig vondt og vanskelig å forstå. Vi delte det meste i nesten 16 år. Minnene er mange og gode. Ord blir liksom fattige når jeg skal beskrive Anne Gro. Hun var rett og slett ei nydelig og glad jente som var full av liv. Alltid trofast og tilstede for familie og venner. Var det en dag at jeg følte meg litt lei, kunne jeg bare ta en telefon til Anne Gro. Så lo vi litt, og hennes smittende latter fikk meg til å se lyst på livet igjen. Det er latteren jeg kommer til å savne mest.

Vi ble kjent gjennom Frithjofs venner, i campingvogna på brygga i Stavern, hvor vi solgte vafler. Det utviklet seg raskt til et nært og varmt vennskap. Vi dro etter hvert på mange artige og fine turer. Til Skagen om sommeren og til Tyrkia om høsten. For å finansiere turene våre ble vi kremmere. Solgte vafler, hekla duker, gamle bøker, ting og tang.

Jeg fulgte henne i kampen mot kreften fra dag en. Prøvde å være tilstede. Jeg er født optimist, men når ingen behandling virker, de hadde prøvd alt, og hun ble overflyttet til Larvik sykehus for å dø, følte jeg at livet er forferdelig urettferdig.

Jeg ser henne for meg i sola på brygga, smilende og pratsom. Hun hadde så mange måter å vise omsorg for Frithjof - venner på. Det merket jeg når vi var på seiltur sammen med henne. Hun tok ansvar for provianteringa. Det ble alltid dekket til fest, og kun det beste var godt nok.

Hun hadde styreverv i foreninga i flere år. Hun bidro alltid i de sosiale sammenkomstene, fra planlegging til nedrigging.

Jeg merket at skøyta var viktig for Anne Gro. Hun hadde flott utsikt over fjorden fra huset sitt, og hun ga oss andre beskjed når Frithjof la til kai.

Anne Gro var en spesiell person for meg, derfor disse ord:

«Spesiell» er et ord som brukes til å beskrive noe unikt - som en klem eller en solnedgang eller et menneske som sprer glede med et smil eller

Anne Gro, som vi husker henne best!

vennlig gest.

«Spesiell» beskriver mennesker som handler med hjertet og som har andres hjerte i mente.

«Spesiell» gjelder noe verdifullt og verdsatt og som ikke kan erstattes.

«Spesiell» er ordet som beskriver Anne Gro best.

Anne Gro er en viktig del av historien til Frithjof II, og hun vil bli husket med glede.

*Anne Gutterød
Frithjofvenn
og bestevenninne*

Rettelse

til artiklene Fendere fra Fortiden og Skøyter fra medlemsblad nr. 1 2004.

Even Farmen har gjort oss oppmerksom på at det i artikkel «Fendere fra Fortiden» ble ordet vilje brukt, riktig ord er vile.

Rett navn på båtbyggerne nevnt i artikkelen «Skøyter» av Svein Molaug er Nils Eriksen Narviken og Christen Knutsen.

Redaksjonen takker Even for at han gjorde oss oppmerksom på dette.

Fredriksvern Fisk
Kåre Christoffersen
Tlf. 33 19 90 99

Det sjarmende konferansehotell i Stavern • Tlf 33 11 36 00

www.wassiljoff.no

Oppsummering av seilsesongen 2004

Erling Augland, seilingsansvarlig

Årets sesong i tall ser slik ut sammenlignet med de siste tre år.

	2004	2003	2002	2000
Dag / døgnturer for medlemmer	31	50	55	56
Charterturer	24	17	29	21
Mannskapskurs	4	0	4	4
Svennerturer	3	3	4	5
Kulturskrinet Larvik Kommune	16	5	21	
Sponsor/andre ubetalte oppdrag	4			

Seilingsinntekter er ca. kr. 78.000. Dette er litt høyere enn i fjor.

Sesongen har vært preget av at vi er få skipperer. Arbeidssituasjonen for noen gjør at vi ikke kan bruke alle skipperne vi har, og jeg vil takke alle som har strukket seg langt for å kunne gjennomføre oppsatte turer. Også på mannskapssiden er det til tider litt vanskelig. Nytt av året er dessuten kravet om skoloring av besetningen. Dette gjør det vanskeligere å sette sammen mannskap til turene. I juni gjennomførte 5 skipperer og 14 mannskaper pålagt kurs i «håndtering av mennesker i en krisesituasjon».

Det har i sesongen blitt avlyst én chartertur på grunn av dårlig vær. 3 Svennerturer har blitt avlyst på grunn av manglende passasjerer eller manglende skipper. Av medlemsturer ble Færderseilasen, St. Hans aften og Vet Seil avlyst på grunn av manglende oppslutning, og Svennerseilasen på grunn av manglende deltakelse.

Gjennomførte medlemsturer er:

- Pinsetur til «Sail Isegran» i Fredrikstad
- Kveldstur for styrer og andre spesielt aktive
- Colin Archer dager
- Nordisk Seilas
- Forbundet Kystens Landsstevne i Sandefjord
- Risør Trebåtfestival
- Västkustens Skutträff, Sverige

Risørturen 6. - 8. august

Anne Gutterød

Solblank ettermiddag i Risør. Fra v.: Ingun Helsing, Jorun Floberg, Øyvind Lauten og Ida Lauten foran.-

Etter en heller turbulent og sorgfull sommer, fant jeg ut at på tross av alt som hadde skjedd, hadde jeg lyst til å være med Frithjof til Risør. Følte at jeg trengte det. Båten dro på torsdag med Øyvind, Ida, Vigdis, Ingun og Jorunn. Jeg ble kjørt ned på fredag, og gikk om bord. Rart å være der uten Anne Gro. Ble møtt med varme, gode klemmer og en ankerdram. Vi skålte for Anne Gro. Været var helt topp, varmt og godt. Det var sommer!

Som vanlig hadde jeg stolen med meg, og vi brakte stort sett all tid på dekk.

Lørdag våknet jeg veldig tidlig. Før kunne jeg sove lenge i forpiggen, som var Anne Gro og min plass om bord, men ikke denne gangen. Satt i sola på dekk og alle andre sov, både om bord i Frithjof og ellers, for klokka var jo ikke mer enn 7.

Som vanlig skulle det være regatta. Jeg har heller blanda følelser når det gjelder regatta i indre havn i Risør, men ble da med. Det kom flere Frithjofvenner om bord som mannskap, som skulle være med på regattaen, men vi hadde lite vind. Vi satte alle seil, og Ida delte inn i lag, slik at alle fikk sine oppgaver å passe på. Ikke skuggeredd den jenta nei. Godt jobba Ida!!

Vi passerte alle de andre båtene, og trodde nesten at vi hadde vunnet, helt til vi kom på premieutdelinga. Noen hadde surra, og regna feil lystall, sånn at vi ble nr. 3. Dette var ikke Frode enig i, og etter noen klager og regning av lystall, ble vi nr. 2. Bra Frithjof og skipper Øyvind.

Om kvelden var det konsert med Bjørn Eidsvåg. Vi hadde bare noen få billetter, og jeg valgte ikke å gå. Har et litt anstrengt forhold til Eidsvåg, for den mest kjente låta; «Eg ser» ble spilt i begravelsen til Anne Gro, og det var jo ikke mer enn en måned siden.

Forts. side 11

Forbundet Kysten, landsstevne i Sandefjord

Erling Augland

Årets stevne ble avholdt i dagene 30. juli til 1. august, og var samtidig markering av Forbundets 25 års jubileum. Arrangørene var heldige med været, jeg tror dette var den fineste helgen hele sommeren.

Hans Petter, Line, Lill, Linda, Sander og Erling seilte til Sandefjord torsdag formiddag. Det var en behagelig tur i lett bris. Etter litt diskusjon med havnekomitéen fikk vi en bryggeplass vi var fornøyd med, slik at besøkende på brygga kunne se båten vår.

Linda og Erling var i Sandefjord under hele stevnet, mens Hans Petter, Line, Lill og Anne var innom i flere etapper. Til regattaen lørdag ettermiddag hadde vi besøk av bl.a. Frode, Einar og noen los-folk fra Hvasser.

Som et ledd i åpningen av stevnet, var det et skuespill over temaet «Gutta kommer hjem fra isen». Det var hvalbåten «Southern Actor» som spilte hovedrolle med tidsriktig antrukne «hvalfangere» om bord og ditto velkomstkmité på kaia. Det var også demonstrasjon av harpulkanonen på hvalbåten. Den tidligere hvalskyteren bommet hårfint på 150 meters hold.

Arrangørene hadde ellers lagt opp til et variert program med foredrag og ekskursjoner. Her kan nevnes «Drift og bruk av større veteranbåter», «Hvalfangst», «Viking» og «En vandring i norsk motorhistorie».

Et spesielt opptrinn var sjøsettingen av den tredje Gokstadbåten. En kopi av småbåtene som ble funnet i Gokstadhaugen. Det er båtbygger Svein Erik Øya som har stått ansvarlig for byggingen, med hjelp av en prosjektgruppe fra Kystlaget.

Lørdag formiddag var det defilering under temaet «Den Norske båten». Der

*Flyfoto av
bryggeområdet på
Huvikslippen.
Foto: Sandefjord Blad*

Fra defileringen med tema «Den Norske båten». Foto: Erik Bjønnes

var Frithjof plukket ut til å representere losskøytene fra tiden rundt århundreskiftet. Defileringen foregikk for seil langs Framnes-kaia, der det var publikum og speakertjeneste. Etterpå var det regatta, som foregikk i et fullstendig kaos i nesten null vind. Vi skulle seile to runder på indre havn, men startbøye kom ikke på plass før etter at startskuddet hadde gått, og vi mer eller mindre dreiv rundt og dyttet hverandre unna når det ble for trangt.

Av underholdningskrefter som var engasjert, kan nevnes Gokstad Kystlags eget kor «Nordre Skur og Ballast», Odd Børretsen og Stavern Visegruppe.

Hovedscenen var i den gamle sveisehallen, og her hadde arrangørene klart å få til en brukbar atmosfære med bord og benker, og pyntet vegger med gamle seil fra Christian Radich, som er bygget på Framnes. Her ble konsertene avholdt, og avslutningsfesten lørdag da det ble servert erter, kjøtt og fleisk til mange hundre personer.

Landsstevnet er ellers, som på så mange andre stevner, blant annet å gå bryggelangs og se på andre båter, og slå av en båtprat med kjente og ukjente. Eller sitte på egen båt og gjøre det samme.

Søndag ble det en rolig seilas hjem, lens for storseil og fokk i strålende solskinn.

Takk til Gokstad Kystlag for et godt gjennomført arrangement. Takk for turen.

Risørturen

Forts fra side 9

Var rastløs og sulten, så Ingun og jeg gikk for å spise. Hørte sangen og musikken fra båten. Håpet at den sangen ikke skulle komme. Konserten var ferdig, trodde jeg, men så kom ekstranummeret, og der kom sangen og så tårene. Men når man har gode Frithjofvenner rundt seg, så ble det både varm og godt.

Søndag var det like nydelig vær, og jeg var like tidlig oppe. Satt og nøyt sola og stillheten.

Etter frokost dro vi fra Risør. Kunne dessverre ikke seile, for den lille vinden som var, kom feil vei. Vi kjørte gjennom Kreppa, og stoppa utenfor hvor noen bada og jeg laget en stor lunsj.

Dro videre og var innom alle kroker og kriker. Alle satt eller lå på dekk i bikini hele veien fram til Stavern.

Takk, Øyvinn, som brakte oss trygt og godt fram. Takk, Frithjof som fremdeles er en solid og god båt å være på.

Nordisk seilas 2004

Anders Tveit og Tellef Tveit

Årets seilas gikk fra Marstrand i Sverige via Sæby i Danmark til Kragerø. Vi gikk ombord siste søndag i juni, da Frithjof la til kai, etter dagstur til Svenner. Vi var skipper Øyvind med datter, to stykk Anders hvorav en med sønn og tre ungdommer på 16 år.

Etter en rolig overfart hvor vi etterhvert måtte gå for motor på grunn av vindstille, ankom vi mandag ettermiddag Marstrand. Der fyltes det etterhvert opp med nesten 40 gamle skuter i alle størrelser. Til slutt kom også Anna Kristina med skipper Jon til rors. Skuta en 33 m lang Galeas fra 1889, ble i 1999 kjøpt av Sollerudstranda skole og er i dag tilknyttet Norsk Forening For Fartøyvern.

Frithjof kom i klasse med to svenske båter, en dansk og de to norske båtene Risør II og Ty fra Skåtøykollektivet utenfor Kragerø. Blant høydepunktene under samlingen i Marstrand kan nevnes kanopadling hvor skippern og Anders B etter hederlig innsats måtte se seg slått av Risør II.

Dermed var det en ekstra ivrig gjeng som onsdag morgen lå perfekt plassert på linjen da starten skulle gått. Skulle gått ja, for så å bli utsatt i siste sekund, en time. Da vi endelig kom i gang forsvant vinden ganske fort og vi ble liggende og drive mens en liten båt som Torungen tok oss igjen. På den annen side tok vi igjen Gratia en flott ketch på 30 m som med en vannlinje på 20 m, ikke gjør seg i vindstille dønninger. Etterhvert utover kvelden tok vinden seg opp, men det gjorde også strømmen slik at det å komme seg rundt Fladen fyr skulle bli litt av en prøvelse. Lyspunktet kom

først da skippern ut over morgenkvisten «plukket skuter» som han uttrykte det, på vei mot Sæby. Hadde det ikke vært for en skjev målstrek som kom en kabellengde for tidlig hadde også Risør II sett vår smukke ende.

Klasse	1. Etappe		2. Etappe		Total	Start	Slutt
	1. Etappe	2. Etappe	1. Etappe	2. Etappe			
1. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
2. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
3. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
4. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
5. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
6. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
7. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
8. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
9. Klasse	1	2	1	2	1	1	1
10. Klasse	1	2	1	2	1	1	1

I Sæby dannet vi rammen rundt markedsdager hvor danskene stelte i stand med diverse boder av ymse slag. Fra flere scener kom det både musikk

på dagen og dans på kvelden. Vi hadde også en dag med vennskapsseilas hvor ungdommen fra Frithjof mønstret på to av de større skutene mens vi fikk tre svensker som syntes det var festlig å stå til rors i såder en liten skute.

Fra Sæby mot Kragerø var det også mye varierende vind. På vei opp mot Skagen gikk det fra god bør via regnskyll til vindstille. Da vi endelig kom ut i Skagerrak frisknet vinden på fra sydvest slik at vi akkurat sto over mot Kragerø. Det ble en fantastisk natt med fullmåne og ripa i vannet der vi for fulle seil, toppseilet iberegnet, krysset over i 7-8 knop. Strålende var det helt til en time gjensto. Da forsvant vinden og vi ble liggende igjen i strømmen utenfor Jomfruland. Resultatet ble at vi fra fem om morgenen til kl tre på ettermiddagen da regattaen ble avlyst, drev ned forbi Risør og nesten til Lyngør. Mildt sagt ganske enerverende, men slik er seiling.

Takk for nok en flott seilas med Frithjof II.

GULL & FOTO

HUSET ^A/_S

v/Tor & Kjetil Nilsen
Olavsgt. 5, 3256 Larvik - Tlf. 33 18 53 90

Bilder på timen!

LUNDHS
LABRADOR ^D_A

LARVIK
NORWAY

Box 2051 Stubberød, N-3255 LARVIK

Tlf. 47 33 12 11 64/47 33 18 49 65 - Telefax 47 33 18 56 35/47 33 18 23 34

E-mail: info@lundhs.no - <http://lundhs.no>

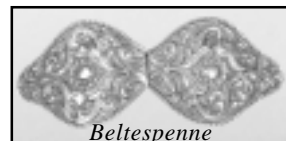
Bunadsølv

Sølje

Veskelåser

Beltespenne

Johs. Kristiansen Eft. a/s

Adresse: Huseby, 3280 Tjodalving

Tlf.: 33 12 50 31

Faks: 33 11 40 18

Våt- og tørrsliper

Nå kun kr. **300,-**

ELKO Dbl. stikkontakt m/jord
for skjult eller utenpåliggende
anlegg. Før 220,- Nå.....

98,-

NORSK PR-KABEL

2x1,5 - 50 m.

kr. **398,-**

2x2,5 - 50 m.

kr. **598,-**

BATTERIDRILL

18V m/2 stk batterier og 1 timeslader i koffert + bor og bits.

Før **678,-**

Nå.....

298,-

TIGER TV-KANNE

Sort og rustfritt
stål. BEST I
TEST!

Før **379,-**

Nå.....

125,-

BLÅKLÄDER VESTBUKSE

Stort parti vestbukser i forskjellige
farger og tykkelser.

Før opptil **712,-**

Nå.....

250,-

STEKEPANNER

Et parti med lave og høye stekepanner,
26, 28 og 32 cm. Forskjellige modeller.

Før opptil **570,-**

Nå.....

198,-

**ALBERT
BÖE**

Industri & Isenkram
Etabl. 1886

Lågaveien 7, tlf 33 14 11 00

Åpent:

Mand. - Tirsd. - Onsd. 8.00 - 17.00

Torsd. 8.00 - 18.00

Lörd. 9.00 - 15.00

Søndagsåpent alle søndager i desember kl. 14.00 - 18.00

20 år med Frithjof

Grete Teigen

Den 16. august 1984 ble kontrakten for tilbakekjøp av Frithjof II underskrevet. Takket være en enorm innstats, stort engasjement, sterke personligheter med mange meninger, lite penger, tusenvis av dugnadstimer og mange støttemedlemmer, har vi klart å holde skuta seilende i 20 år. Dette har vi all grunn til å være stolte av, og det er ikke mange som har klart noe lignende før oss.

Dette måtte selvfølgelig feires med en skikkelig god gammeldags Frithjof fest. Den 16. oktober var vi invitert til 20 års jubileum på Druidenes hus. Rammen rundt jubileet var perfekt, et tradisjonsrikt lokale pyntet til fest og med meny på ekte sjømannsvis - erter, kjøtt og flesk.

Kveldens «skipper» Inger Lauten ønsket oss velkommen med noen gyldne ord før ordfører Øivind Rise Jensen åpnet festen. Han takket Frithjofs venner for den innsatsen de har gjort i Larvik gjennom 20 år og roste spesielt vår deltagelse i Kulturskrinet hvor alle 5. klassinger i Larvik har fått en seiltur med Frithjof II. Ordføreren avsluttet med å overrekke en pengegave til leder for Stiftelsen Harry Bjørnstad.

Noen av oss gamle traverne ble «litt bekymret» da vi ikke fant Frithjof's visa vår i kveldens sanghefte, men vi oppdaget fort at festkomiteen hadde lagt mye arbeid i å få komponert en ny sang til ære for 20 års jubilanten - jeg tror de på denne måten ønsket å formidle til oss alle at det er viktig å se framover og være åpne for nye innspill.

Under middagen fikk vi mange flotte innslag. Leder for venneforeningen Ingjerd Beate Larsen leste et hyggelig brev fra Frithjof's (Cara's) tidligere eier. Driftssjef Øivin Lauten snakket om sitt liv med Frithjof.

Anne Gutterød minnes Anne Gro Bonnegolt som dessverre forlot oss i

sommer, og som en siste hilsen fra Anne Gro fikk venneforeningen overrakt «gamle skatter» hun hadde spart på. Alle kveldens 20 års jubilarer fikk en rose for deres innsats med Frithjof, og noen utvalgte var så heldige at de fikk en god flaske vin.

Egil Jahre fra Hvasser er en mann som alltid har en god historie på lur, og denne kvelden ønsket han å dele noen av dem med oss.

Middagen ble avrundet med at Fredrik Lange-Nielsen via gamle avisutklipp og nymotens teknikk fortalte den 20 år gamle historien fra starten i 1984 og fram til i dag. Erling Augland avsluttet det hele med flotte lysbilder fra turer med vår kjære skute.

Ingen Frithjof fest uten Amerikansk auksjon - og slik ble det også i år, selv om de mange «arrangørene» fikk litt forklaringsproblemer om hvordan det hele skulle foregå. Penger kom inn, gaver ble delt ut, og heldig var de som vant den flotte kalenderen med bilder av Frithjof II. Kvelden forsvant så alt for fort, plutselig var det over.

Vi gleder oss til de nye 20 Frithjof fester.

En spesiell takk til festkomiteen ved Ingunn Helsing, Inger Lauten og Tove Akre. Uten deres innsats ville vi ikke fått en så flott og tradisjonell markering av 20 års jubileet for Frithjof II

*Så lenge Frithjof kan gå
vil «vennehjertene» slå
så ta en skål for ei skøyte
vi vil skal bestå.*

Kjære FRITHJOFs VENNER, Gratulerer med 20-års jubileet!

Jeg skulle så gjerne vært sammen med dere og feiret deres suksess, men dessverre, gode venners barn, og min kjærestes fadderbarn, har valgt denne dagen til sitt bryllup. Dårlig timing fra brud og brudgom.

Det har vært en glede å følge dere gjennom disse 20 årene. Blandede følelser har det vært innimellom, men generelt gledelig. Det er beundringsverdig hva dere har fått til, hva skøyta har generert gjennom dere. Det er et eksempel til etterfølgelse. James Ronald Archer beskriver dette så godt i sin artikkel i medlemsbladet 1/2004.

Jeg legger ikke skjul på at jeg har hatt noen AHA opplevelser, som da Speidergruppen til Einar, min yngste sønn, leiet skøyta. Den avstedkom en reaksjon. Derimot en meget sårende artikkel i medlemsbladet om et første møte med skøyta, som jeg tilskrev stor uforstand, kommenterte jeg ikke.

I 30 år seilte vi med CARA, de 15 siste nærmest singlehanded, med min kone og to mindreårige sønner samt p.t. husdyr som mannskap. Vintrene ble lange kalde kvelder om bord og økonomien tillot ikke sårt tiltrengt seilgardrobe, eller andre ønskelige fornyelser kun strengt nødvendig vedlikehold for å holde henne sjødyktig og ship shape med en rimelig kosmetikk. Men, sommerene, hvilken glede hadde vi ikke av sommerene. Skøyta skaffet oss venner og nettverk. Den gav oss hyggelig status og sosialt samvær. Den gav oss historieforståelse. Den var et ubestridt positivt medlem av vår lille kjernefamilie. Derfor var atskillelsen en tung og lang prosess, egentlig ugjennomførbar, til Bernhardsen dukket opp med sitt prosjekt. Det var tungt da CARA forlot Ulvøya for 20 år siden, det var tungt å stå igjen på bryggen. Men hun seilte inn i en trygg og god fremtid som jeg ikke kunne gi henne.

Det er utrolig hva FRITHJOF har generert sosialt og læremessig, gjennom James Ronald Archers velformulerende penn er vi ført inn våre nære forfedres harde hverdag.

Med de beste ønsker for Jubileumsfesten hvor jeg håper dere vil omslutes av selvrosens deilige varme, for den er velfortjent, er jeg trygg på at FRITHJOF med sine venner kommer til å forbli det aktivum hun er.

*Hilsen
Hans Borti Salvesen*

Sanger til Frithjof Venner på jubileet

Melodi: Hildringstimen

Blant Frithjofs Venner er det godt å være.
Her er det plass for alle, sann mitt ord.
No´n vafler fra ei "vogn" var populære
Og skaffet inntekt til et matt og umalt bord.
Det startet med no´n spreke, freske fruer
Nå er de borte, men de huskes lell
som de som aldri sa; "Å som jeg gruer!"
Men stilte opp så glad fra morgen og til kveld.

I hildringstimen er det godt å seile
Når Frithjof hadde gjort en godseilas.
Når sola seg i havet kunne speile
Og blunke til en skipper etter endt strabas.
Når alle kunne dele glede sammen
På Frithjof-fest hvor stemningen var høy.
Med erter, kjøtt og flesek og fryd og gammen
Ble festen rett og slett perfekt for man og møy.

Melodi: Anna Lovinda

Refreng: Frithjof- vinden fra havet - kjenner at gleden er med

Velkommen til venner
Til venner som kjenner
At Frithjof er skøyte med sjel.
Med deg vil vi seile
Og livsleden peile
Du smykke, du vakre juvel.

Å ligge på kappa
i solskinn å "kjenne"
Å høre ei klo mot ei mast.
Å snuse inn lukta
Fra tjære og diesel
Nei, ingenting har vel no´hast

Å ligge på køya
med vidåpne sanser
å høre på brusende vann.
Fra vedovnen knitrer
en neverkledd kubbe
og varmer i dobbelt forstand.

Å tenne ei "løkt"
Mens vi venter på natta
Å stemme en ustemt gitar.
Å nynne ei vise
om sjølivets lykke
og mimre om dagen som var.

Å legge til havn
Mens vi aner en vellukt,
I byssa er noe på gang.
Et duftende måltid
av blomster og urter
som fra en gourmetrestaurant

Verdensmestere til rors.

Kulturskrinet 2004

Av Skipper Bjørn Molvig

Bedre enn Tusenfryd, 5. klassingene foran i baugen på Frithjof er ikke i tvil. Turen fra Viksfjord og ut rundt Stavernsøya i høye bølger, med sjøsprøyt og kiling magen overgår det meste. Etterpå blir en runde til Citadellet og inn i Stavern havn, litt kjedelig i sammenligning, særlig når vi ikke stopper og kjøper is. Men det er jo andre ting å gjøre ombord, styre båten, sitte på bommen eller i seilhengekøya i fokka.

Det er kamp om plassene blant de som ikke sitter inne i køyene og tisker og hvisker og kommer opp på dekk for å fortelle at nå har den og den kyssa. Med over 500 elever ombord i løpet av 22 dager skjer det alltid noe. Det blir aldri kjedelig, men kan bli ganske hektisk. Noen er jo mer oppegående enn andre, og det gjelder å plukke dem ut og sette dem til rors så fort vi går fra brygga. Det er en såpass tøff jobb at da roer de seg fort igjen.

Mange har ikke vært på sjøen tidligere og spesielt de fra Verdensmesteren fikk en opplevelse de ikke glemmer så lett. Litt skremmende for noen og sjøsyke for andre, men ingen vil på land når turen er over.

Gutta trives ombord,

Årets beste skoledag er det vanlig å høre, og det til tross for at vi drar uansett vær. Regn, torden, kuling eller maksvær spiller ingen rolle, dette er nytt og spennende.

Når vi møter dem på Seilerhytta om morgenen får de en kort innføring om båten, sikkerhet ombord, og hva de skal gjennom i løpet av dagen. De fleste er jo litt spent, og griner på nesa av utsiktene til å måtte spise sniler og annet ekkelt. Men det går fort over. Vi legger opp turen etter forholdene, og når været er for dårlig, tar vi en runde i Viksfjord.

Dagen er todelt for elevene, to timer på sjøen, og to timer på land hvor de skal lære om livet i fjæra. I land på Malmøya blir de tatt i mot av Ailin fra Oslofjorden friluftsråd, med hjelpere, og så er det innføring i hva som kan spises i fjæra. Reker, sniler, krabber og småfisk blir fanga mens kokegropa blir tent og tangsuppa gjort klar.

Litt skepsis blant noen er det jo, men alle skal smake og når de blir henta med buss på seilerhytta for å dra hjem, har flere med seg krus med dagens meny.

For 3. året på rad ble vi hyret inn av kommunen for å gi alle Larviks 5 klassinger en opplevelse av Sjø- og strandliv. Alle tilbakemeldingene vi får er positive, det er nesten synd de ikke er eldre, da hadde mange av dem gått inn som fast mannskap.

Et uhell andre dagen gjorde at jeg fikk hyret inn Bendik for resten dagene, og mannskap, som hadde vært det største problemet tidligere løste seg greit. Ekstramannskap er også velkommen, det letter litt på trykket med nok hjelpere. Da kan det også bli tid til litt knutetrening for de som er interessert, og vi går til brygge opp til 8 ganger i løpet av dagen, så det er god trening i fortøyning.

Nå har vi i løpet av de 3 åra vi har holdt på med dette hatt 16 - 1700 elever ombord uten uhell. Det å miste en sko i vannet er vel ikke for uhell å regne, men det har gått noen enkelte sjøsykepiller.

Jeg regner med at prosjektet vil fortsette også neste år, og oppfordrer mannskap til å melde seg. Sett av en dag eller to, jeg kan love alle en hyggelig og nyttig tur på sjøen!

Hjemmet for døve - Trofaste frithjofvenner gjennom alle år

Fredrik Lange-Nielsen

Jeg husker ikke når jeg første gangen møtte de høyst uvanlige chartergjestene fra Solveigs hus. De synes å ha vært med hver sommer siden vi begynte å seile charterturer. De var gjerne på plass i god tid og ventet ved siden av minibussen når jeg kom syklende ut på Østre brygge med dårlig tid og god fart. En gruppe mennesker med store funksjonsvansker og deres pleiere gledet seg til å komme på vannet. Bare luktene fortalte dem hvor de var havnet og hva som ventet. Lukten av tjærebehandlede tau og treverk betydde at de skulle på tur med «gammel båt». «Gammel båt» er betegnelsen de bruker på Frithjof. Det begrepet har de har lært av pleierne gjennom et eget tegnspråk basert på berøring. De fleste kan verken se eller høre noe av betydning. Noen kan knapt gå. Ingen fester blikket eller ser ut til å kommunisere med noen. Ingen kan snakke, men de utstøter kraftige stemmelyder fra tid til annen.

Noen lyder uttrykker trivsel, og andre er tegn på misnøye. Andre ganger betyr ikke lydene noe spesielt, men er trolig en form for selvstimulering i et stimulifattig liv, forklarer Elin Dahl Løkken meg. Jeg har satt meg i bilen en høstkveld i 2004 for å ta rede på hvor stamgjestene våre kommer fra. Tre kilometer nord for Andebu sentrum finner jeg det som nå heter stiftelsen Signo, og som jeg kjenner som «Hjemmet for Døve i Andebu». Det opprinnelige Solveigs hus er blitt for lite med årene. Flere døvblinde er kommet til. Nå er de fordelt på flere hus. Jeg besøker dem som har flyttet til huset «Skoglund» for at vi kan lære dem litt bedre å kjenne og høre hva som gjør at de vender så trofast tilbake flere ganger hver sommer.

*Vi takker alle våre annonsører
for den gode støtten de gir
Frithjofs Venner,
og oppfordrer våre medlemmer
til å bruke firmaene
som støtter oss.*

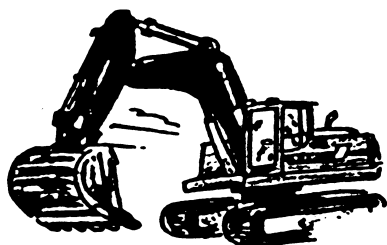
Jeg har funnet frem til et nokså vanlig gult enetasjes hus i noe som kan minne om et lite byggefelt. Hele institusjonen består av omkring 20 hus og litt større bygninger spredt ut over et område på størrelse med et middels gårdsbruk. Stua på Skoglund er koselig med peis og sofagruppe rundt et rektangulært bord. I sofaen til venstre ligger en ung dame i stadig bevegelse under hele samtalen. Innimellom snakker hendene hennes med hendene til Finn som sitter ved siden av. Hun lurer på om vi kan kjøpe ostepop, forklarer Finn.

Kanskje dere kunne fortelle litt om dere selv, foreslår jeg. «Solveigs hus» for eksempel. Finnes det en Solveig som huset har fått navn etter? - Det kan de bekrefte.

Solveig Østenby startet landets eneste undervisningstilbud for døvblinde i 1963. Hun fortsatte å være alene om et slikt tilbud frem til 1979. I 1986 opprettet hun også et bo og omsorgstilbud for døvblinde voksne som fikk navnet Solveigs hus. Den gangen bodde det fem brukere der, mens nå er de 12 fordelt på Skoglund, Bjerketun og Solveigs hus. «Men nå heter dere altså Signo, spør jeg. Hvem var han?» Vi hadde mye diskusjon rundt navnebyttet forklarer Finn. Signo betyr «jeg tegner».

Jeg dreier samtalen til Frithjof. Hva er det som gjør at de vender tilbake flere ganger hver sommer? De legger ikke skjul på at personalet liker

Forts. neste side

Gjelder det:

- **Gravearbeider**
- **Sprengning**
- **Planering**
- **Masseflytting**

Ring 33 12 52 77

INGENIØR OG ENTREPRENØRFORR.

H.&K. SANDNES AS

HEGDAL, 3261 LARVIK

Skrekkblandet fryd? Sjøgang er spennende for døvblinde.

Frithjofturene selv. Mannskapet er hyggelige og hjelpsomme. De føler seg godt mottatt. Noen forteller mye om områdene de seiler i. Det liker Elin. «Dere kan jo merke dere navnene på mannskaper dere liker godt og bestille samme mannskapet på neste tur» foreslår jeg. Det burde Fritjhofs Venner kunne tilby stamgjester med en status som nærmer seg æresgjestnivå.

«Men det er klart at vi hadde ikke benyttet Frithjof hvis ikke brukerne hadde trivdes med slike turer. Det er imidlertid nettopp det vi ser at de gjør» forklarer Elin.

« - Hvordan kommer det til uttrykk», undrer jeg?

«De smiler og ler.» svarer Finn

I det samme ler hun som ligger ved siden av Finn. Jeg må gi Finn rett i at det var lett å gjenkjenne lyden som latter.

«En av de mer velfungerende jentene som ser litt, har gitt tydelig uttrykk for misnøye når turen er over», forteller Elin. «Hun kan finne på gå frem til masten hvis det er litt bølger bare for å stå der og kjenne på bølgene og ta imot eventuell sprut».

Jeg forstår at høydepunktet for henne er Petternbølgene. Hvis båten kommer nærme, kan hun se den og da vet hun at bølgene snart kommer. Noen ganger slipper hun seg ned på kne for å formidle at det er vanskelig å holde seg på beina i bølgene, men hun ønsker ikke hjelp. Hun synes det er

moro. Elin tror alle liker bølgene. Det er en form for moro de kan kjenne godt med kroppen. Kanskje er det utviklende for balansen deres også å bli utsatt for et så urolig underlag som Frithjof ofte kan være, spekulerer Elin. Noen ser ut til å fascineres av vibrasjonene fra motoren. En legger seg ofte utover kapp og legger håndbakene mot underlaget for å kjenne vibrasjonene. Det er i det hele tatt berøringssansene som stimuleres så bra i Frithjof. Dårlig være kan være bedre enn solskinn. Sjøsprøyt, regn og vind i ansiktet er mer spennende en varme, tror Elin. I sommer hadde de vært helt ute på Svenner fortalte Finn, men ellers går de gjerne inn i Viksfjord på nordsiden av Malmøya og ut forbi Ølbergholmen fordi der er det ofte litt bølger å finne.

Programmet på turene består ellers av å gå i land og spise. Det er også en aktivitet som Elin tro de setter pris. Hun tror ikke de synes at løfting eller styring av føtter mot et fotfeste er plagsomt. Tvert imot virker det som det også kan vær gøy for dem. Det kan være et av dagens spenningshøydepunkt å bli løftet eller hjulpet over manntauet og inn på brygga. Vi ser også at noen som har klamret seg litt til pleierne på den første turen, utvikler seg og blir tryggere på de neste turene.

«Også er det den friske sjølufta da. Den er jo ikke spesiell for Frithjof, men den får vi med på kjøpet, og den liker vi alle» avslutter Elin.

I løpet av samtalen har en ung mann som ser blind ut, drevet og studert en refleksbrikke på nært hold. De gir ham en liten lommelykt, og han begynner å forske den ut ved å se inn lyskjeglen på 10 cm avstand. Han gir fra seg en lyd som grenser til et brøl, men det er visst ingen ting å bry seg om. Jeg gjør det likevel i det jeg pakker sammen papir og blyant og takker for tiden de har spandert på medlemsbladet. Jeg lover Finn et blad når det blir ferdig.

VESTFOLD BRANNTÉKNIKK AS

AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Boks 243 - 3251 Larvik
Tlf.: 33 18 24 12 - Fax: 33 18 32 10

Kystfiskerne i Hølen

Fredrik Lange-Nielsen

Gjennom flere hundre år har folk på Østre halsen livnært seg fra havet. Her slo sjøfolk seg ned på 16-1700 tallet. På 1800 tallet utviklet det seg betydelig industriell virksomhet med sagbruk, trelasteksport og skipsbygging. I den seinere tid har det vært utført reparasjoner og vedlikehold på båter ved rolighets verft blant annet fra hvalfangstflåten til Melsom og Melsom. På vestsiden var det mottak for olje og tankanlegg for små tankbåter og oljelektere.

Da Frithjof tilbrakte sin første vinter i opplag hos Peder Mellom i 84/85, var det stille på Norolkaia på den andre siden. Det lå en fiskeskøyte og et lite rødmalt naust ytterst mot Oterøya. Der hadde Morten Kruse reketråleren sin. I dag er brygga som lå der før blitt til et skikkelig kaianlegg større enn noen tidligere kai på stedet. Store og små fiskefartøyer ligger og napper i fortøyningene på en lang rekke fra den ene enden av kaia til den andre. Den lille rødmalte bua ytterst er blitt til en liten tradisjonelt sjøbod med ark og lastebom mot vannet. Både bua og brygga har Morten Kruse fått satt opp for egen regning allerede i 1983 til sitt bruk.

Lenger inn er det vokst opp et velvoksen moderne lager, men også det med hyggelig rødmalt tømmermannspanel. Lageret er fylt med fiskeredskap og annet utstyr som fiskerne eier. I løpet av de siste 10 årene har halsingene fått en levende fiskerihavn til erstatning for den døde kaia som mot slutten bare mottok et lekterbesøk eller to i måneden.

Jeg har oppsøkt yrkesfisker Ulf Høyer-Jonassen for å høre litt om hvordan han driver helårsfiske med sjark. Han står i lett båten og sorterer ålefangsten etter størrelse. De sleipe fiskeslangene glir om hverandre som en levende klump i bunnen av rusen. De vrir seg energisk når Ulfs grove gummihansker griper tak i dem.

Mellom oss ligger Viksundsjarcken med det enkle navnet «Jimmy» limt på styrehuset som løfter seg ca en meter over en høyt oppbygd bakk. Selv om båten bare måler et par og tredve fot, ser den velutstyrt ut. Utover rekka på styrbord skrår en svær mekanisk garnrulle mot fartsretningen. Den fulgte med båten som kom på kr 400 000 brukt da Ulf begynte å fiske med egen båt for 7 år siden. Den er mer verdt nå, mener han. Ulf prater litt, mens han gjør seg ferdig med dagens ålefangst. Den fordeles på noen oppbevaringsnett som henger fra båten og fra brygga. «Til torsdagen kommer den dansk

Ålefisker Ulf Høyer-Jonassen.

oppkjøperen og henter de siste dagers fangst», fortsetter han.

Så klatrer han over i Sjarcken for å vise meg utstyret som er beregnet på garnfiske. To og en halv kilometer med garn fordelt på fem garnlenkerlenker skal inn på rullen og pelles rein for fisk før Ulf kan sette kursen mot Stavern. Der leverer han fisken til mottaket som er oppgradert og godkjent etter EU standard. Det blir lange dager før han er tilbake i Hølen.

Garnrullen trekker garna opp i en spesialbygd stålrenne der fiskeren kan stå og plukke ut fisk samtidig som han styrer båten mot garnet. Båten har et sett ekstra manøvreringskontroller plassert på innsiden av styrbord rekke. Garnrullen kan trekke inn vekt å inntil 300

kg. Giret til båtmotoren har en egen slurrefunksjon for finjustering av farten. Fisken sløyes med en gang og sorteres sammen med andre fisker av samme slag. Når fisken er ute, trekkes garnet inn i en ny maskin i akterenden av renna. «Den kostet kr 40 000 ekstra», forteller Ulf, men den sparer ham for masse manuelt arbeid med å ordne garnet. Maskinen henter garnet inn mellom valsene og ordner det, før den legger garnet pent og ryddig fra seg i en stor garnbinge som fyller opp hele akterdekket. Det er en kjekk båt, synes Ulf i det han gir en liten omvisning. Under bakken finner vi en ruff med ståhøyde, kokeapparat og to køyer/benker med skaikledte puter og respatexbord. Reinslig og realt. Det høye lille oppbygget akter rommer en dusj. «Det er nesten fælt å ha så fin båten når jeg bruker den så lite» innrømmer han. Hele sommeren fungerer den bare som base for lett båten».

Fra mai til oktober fisker Ulf bare ål. Ålefisket og prisene er brukbare, og nå er han den eneste ålefiskeren igjen her omkring. Han leverer gjerne mellom 400 kg til 500 kg til oppkjøperen hver 14 dagen, men det svinger mye. Været og sikten i vannet har mye å si. Fangsten kan variere fra under 200 kg og opp mot 800 kg på det beste så med en pris på kr 45 pr kg blir det et levebrød av det.

«Jeg fikk ideen til å begynne fiske ål fra Kjell Mange Lunde fra Lillesand.

Han fisket her omkring noen sesonger da jeg jobbet med fasanoppdrett på Malmøya. Ålefiskere er hemmelighetsfulle folk, men han var raus nok til å gi fra seg noen tips som jeg har dratt nytte av», forteller Ulf. «Da jeg begynte å fiske ut fra Vikørøya der jeg bodde, var det mye ål. Men det ble fort flere som fisket ål og etter hvert ble fisket merkbart dårligere. Derfor har de andre ålefiskerne gitt seg igjen».

Ålerusene kan settes mange steder. Skulle du se en lang slank kar i 40 års alderen med kraftig blond hestehale på vei inn under Østre Brygge, er det nok Høyer-Jonassen du har fått øye på som skal inn og tømme ålerusa si. Noen ganger fisker han i Åsrumvannet. Der kan det ble store fangster, forteller han, hvis han er heldig og treffer ålen den dagen den begynner sin vandring mot havet. Men nå går ålefisket mot slutten for i sommer. Fangstene er blitt mindre de siste dagene. På tide å gå over på garnfisket snart.

Garna settes ofte langs kanter på mellom 50 og 200 meters dyp slik at et garn blir stående på omtrent samme dybde hele veien, men de kan også settes nedover.

Fiskeren bør vite at bunnen er noenlunde jevn så ikke h an settergarnet over en kløft eller et stup. Det fisker ikke bunnfisk hvis det blir hengende høyt over bunnen.

«Hva slags fisk er du ute etter og hva får du?» spør jeg.

- Torsk, sei,. Lyr, lange og pigghå er de vanligste fiskeslagene, forstår

Fiskerihavna i Hølen.

Ulf sorterer ål utenfor sjarken Jimmi.

Den nye maskinen til 40000 kroner sparer Ulf for mye manuelt arbeid.

jeg. Seien er lite å trakte etter. Den betales med drøye tre kroner kiloen, mens lyr kan gi 18 kroner kiloen når den leveres hos Skagerakfisk i Stavern. «Kom til meg med seien, da», foreslår jeg «så skal du få kr 18 pr kg for den også».

Men det er ikke tillatt. Fiskerne må levere til oppkjøperne som til gjengjeld har plikt til å ta imot fangsten og betale en minstepris. Men Ulf kan godt levere i Sandefjord eller Sverige for den saks skyld hvis de gir bedre priser. Men han skal ha en del å selge og prisen bør være god for at det skal være verdt turen. En god fangst med pigghå kan det for eksempel være verdt å kjøre en tur med. Får du først pigghå kan det bli flere hundre kilo på en gang for den går i stim. Den største pigghåfangsten Ulf har fått var på kr 2500 kg, men det behøver ikke bli de store summene av det for prisen avhenger av hvor mye fiskerne leverer. Den kan komme ned i 4 kroner pr kg mens 10 kroner er en god pris for pigghå. De største trålerfangstene av pigghå har kommet opp i mange tonn på et trekk. Høvdingen i havna, Morten Kruse, fortalte litt seinere da vi satt i bua hans at han hadde tatt 8 tonn pigghå i ett trekk en gang. Da var det nok moro å være fisker.

Men det er mange hverdager uten de store fangstene forteller Ulf. Det er ikke så mye fisk, og det er mye slit. Nordpå kunne to mann levd av fiske fra en slik båt med så mye garn, mener Ulf. Det er sjelden lystbetont å komme seg opp flere timer før det blir lyst vinterstid, kjøre ned i Hølen og sette kursen mot Svenner, Rakke eller Tvistein i stupmørket. Han bør helst begynne å trekke når det lysner skal han rekke å bli ferdig og få satt garna igjen før det mørkner. Ofte kan været bidra til dobbelt slit. Fiskebåter i sjø er en urolig arbeidslass. «Det kan gå mye krefter bare til å holde seg fast, men er været for dårlig hender det jeg lar være å gå ut», forteller Ulf.

«Hvordan går det med garna da», undrer jeg.

«Det går greit med garna», svarer Ulf, «men fisken kan fort bli ødelagt hvis den ikke blir tatt opp. Den kan bli angrepet av slimål og trollkrabber. Men er jeg først kommet meg utpå, så snur jeg ikke» sier Ulf.

«Selv ikke om det blåser 15-20 sekundmeter?» presser jeg på.

«Nei, denne båten er trygg under alle forhold» påstår Ulf.

Jeg skjønner at den moderne kystfiskeren fortsatt har noe til felles med Ulabrand og Terje Vigen når skumbrotta der ut gliser blekt i vinternatta. Det er langt fra sjarken i havgapet til nærmeste verneombud.

Praten går. Oktobernatten trenger seg på. Kraftige havnelamper bader den lille kystfiskeflåten i neonlys. Sjøen surkler i bekmørket mellom bryggepælene. Vi tusler mot bua på enden av kaia ut mot Oterøya for å få en prat med Morten Kruse. Jeg har spurt Ulf litt om bakgrunnen for dette flotte nye fiskerianlegget, men da vil han gjerne få introdusere meg til mer kunnskapsrike folk.

Bua til Morten er røff og rotete med veggene prydet av fiskeskøyter og gamle seilskutefoto fra Hølen. Morten har sans for kystkultur og maritim tradisjon forstår jeg.

«Hva er det som får en lovende ung styrmann i utenriksfart til å mønstre av fra hele karrieren og reise hjem til Halsen for å begynne å fiske fra en åpen båt på 23 fot?» spør Morten og antyder at ungdommelig galskap er en viktig forklaring på at han ble fisker for omkring 30 år siden. «Ingen har vært fiskere i min familie» forteller han for å avskjære forklaringer basert på arv.

Kanskje den staute 55 åringen i islender har vært en typisk 60-tallsungdom på søken etter livskvalitet? tenker jeg. Søkte han en maritim variant av småbruk på landet med katt og kaniner? I løpet av samtalen danner jeg meg mine egne forestillinger om havnehøvdingen. Morten Kruse hører til dem som vil noe. Som tenker sjøl, får ideer og gjør dem til virkelighet. Jeg gjetter på at hele denne fiskerihavna har vært en slik ide i hodet til Morten. Selv forteller han at ideen ble sådd og utviklet i en samtale mellom daværende formann i fiskerlaget (og seinere styremedlem i Stiftelsen Losskøyta Frithjof II) Eilef Olsen, Havnesjef Øyvind Blaasvær og han selv som da var nestleder i fiskerlaget. Den innflytelsesrike havnesjefen var lydhør for fiskernes ønsker. Han tok ideen videre fra ønsketenkning til kystsoneplan. Blaasvær prøvde i utgangspunktet å få den flere hundre år gamle storeboden til Peder Melsom flyttet over fra Roligheden, men det gikk visst ikke. Derimot klarte Blaasvær å få kystverket til å være med og finansiere 50 % av den nye fiskerikaia som lå ferdig i 1993. Året etter sto lageret på plass. Hele området helt inn til veien og stranda er regulert til fiskerihavn, men det må hele tiden forsvares mot press fra en voksende lystbåtflåte og naboen Sinterco, forteller Morten. Han opplever det nesten som lovløse tilstander når en grunneier får lov å fylle ut ei fin liten sandstrand som den i Hølen med steinmasser i stedet for å beholde den til glede for folk i det nye boligfeltet rett ved siden av. Morten er opptatt av politikk og fiskernes innflytelse i spørsmål som berører Larvikskysten og lokale farvann.

«Det er snart ingen i havnestyret som ivaretar verdiene i kystsonen», sukker han. «Før hadde fiskerlaget en plass i havnestyret».

Jeg vender samtalen tilbake utviklingen i Hølen. Den har vært god medgir Morten. Mens det ikke lenger er noen som fisker fra Stavern, er det 9 yrkesfiskebåter i Hølen. «Stavern er for øvrig viktig for flåten fra Hølen», understreker Morten. «Det meste av fangsten blir landet der. Hadde ikke Larvik fiskerlag hatt et mottak med fiskebutikk, ville det ikke vært noe grunnlag for yrkesfiske i Larvikdistriktet. I Hølen er det ikke en gang plass til alle båtene, men det går bra for de to store garnbåtene er sjelden i havn. M/S «SVENØR» på 70 fot drifter i Nordsjøen og på Finnmarkkysten, mens 50 fot store «NOTEGUTT» drifter på Møre sør for Ålesund. Ellers er det 3 trålere og 4 sjarker.

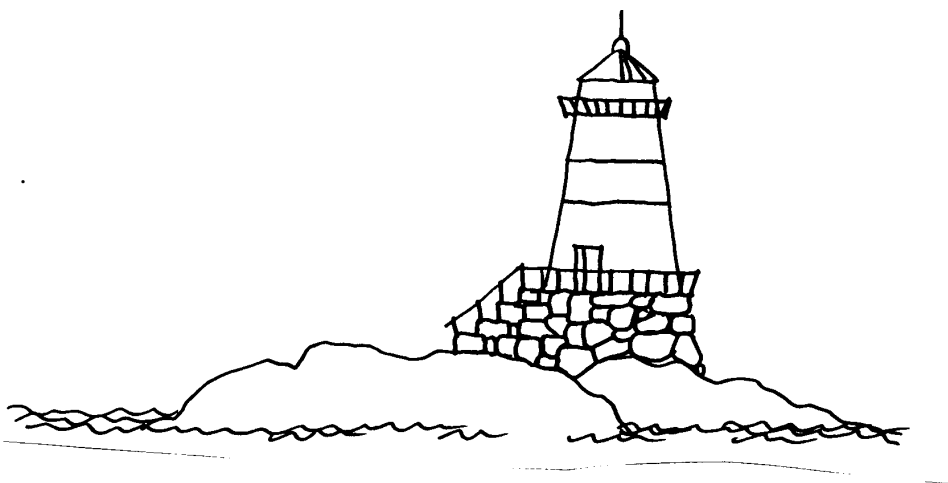
M/TR «SANDVIND» eies av Brødrene Dreng. M/TR «OTERØY» eies av Brødrene Larsen. M/TR «BASTANT» EIES AV Morten Kruse. Sjarkene er M/S «ORION» som tilhører Halvard Dreng. M/S «JIMMI» som tilhører Ulf Høyser-Jonassen, M/S som tilhører Finn E. Gran, M/S «SOUTHERN LILLY» som tilhører Kåre Blom.

Lageret et også til nytte for andre fiskere som Terje Bernhardsen fra Ula. «Selv om vi er konkurrenter har vi en real og kameratslig omgang med hverandre». «Det er godt miljø», bekrefter Ulf.

Samtalen dreier mot de gode fiskehistoriene. Det handler om store fisker og enda større fangster. De store fiskene og fangstene som fiskerne av og til opplever krydrer hverdagen. Hver dag byr på muligheten for en storfangst. Jeg får høre om piggvaren på 16.2 kg - 0,3 kg over verdensrekorden på stang - som ble betalt med 115 kroner kiloen. En gang satt det ei kveite på 87 kilo i reketrålen. Og den store pigghåfangsten til Morten slår ikke rekordtrekket til Bernhardsen på 13 tonn pigghå.

Tiden går og jeg får langt mer å skrive om enn jeg kan ta med i denne omgang.

Men en kort konklusjon kan jeg få plass til å trekke. Det finnes en levende fiskerinæring på Østre Halsen som til og med er i vekst. Her er ingen fiskerimillionærer eller fabrikkskip som tapper kysten for verdier. Her fornyes en gammel kystnæring slik at den kan videreføres i moderne former uten at de grunnleggende verdiene knyttet til dette livet forsvinner. Men dagens fiskere fisker ikke for å overleve. De fisker for å leve. «Fiske er mer enn et levebrød» forklarer Morten, «Det er livsstil.»

Total

hver

dag

Total er et kundeprogram som gir deg de mest vanlige kort-,
konto- og betalingstjenester for en fast, månedlig sum.

For mer informasjon kom innom et av våre bankkontorer, ring oss
på 04800 eller se www.dnbnor.no

DnBNOR

LARVIK - FREDERIKSHAVN

ColorLine

Booking: 810 00 811
www.colorline.no

Bruk din lokalelektriker

HAFSA
ELEKTRO • AS

LARVIK Tlf: 33 13 38 88

Maja's bakeri AS

Dronningensgt. 34, 3263 Larvik
Tlf.: 33 18 27 75 - Fax. 33 18 04 45

Fersk fisk -
delikatesser

Georg Marius Larsen
FISK • DELIKATESSE

Torstrand, tlf.: 33 18 17 44

Ingeniør Per Oscar Larsen

Byggeledelse - Ingeniørtjenester
Borgejordet 80. 3269 Larvik.
Tel/Fax 33 18 35 17

Pindslevn. 1B - Boks 1063, 3203 Sandefjord
Tlf. 33 47 17 00

INTEROPTIK
Leborg

Gågata, Sigurdsgt. 4, 3256 Larvik
Tlf. 33 18 20 52

«VI KAN VEIEN OVER HAVET»

- Skipsmegling
- Spedisjon
- Fortolling
- Utleie av kontorer og lager

Ths. Arbo Høeg & Co A/S
Postboks 1 Tlf. 33 13 94 00
3251 Larvik Fax. 33 18 37 42

Styret i Frithjofs Venner

Leder:

Ingjerd Beate Nyhus Larsen
33 18 34 46 / 99 23 77 47
E-post: ingjerd.larsen@vfk.no

Nestleder:

Hans Petter Skontorp, 33 18 28 45
E-post: hans.petter.skontorp@c2i.net

Kasserer:

Grethe Teigen, 33 18 68 05
E-post: grethe.teigen@larvik.kommune.no

Sekretær:

Erling Augland, 90 79 27 20
E-post: erling.augland@c2i.net

Styremedlemmer:

Frode Walderhaug
Anne Thorenfeldt

Varamedlemmer:

Lars Lindberg
Jostein Blikstad
Gunnar Nilsen

Styret i Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Leder Harry Bjørnstad, Larvik
Kasserer Per Kristian Eidspjel,
Larvik Sjøfartsmuseum
Sekretær Marit Ønvik
Brunlanes Historielag
Egil Jahre

Vestfold Fylkesmuseum
Svend Einar Hansen
Tjølling Historielag
Ingjerd Beathe Nyhus Larsen
Frithjofs Venner
Øyvin Lauten
Driftssjef
Grete Teigen
Frithjofs Venner

PR gruppe:

I virksomhet ved større arrangementer.

Dugnad:

Vårpuss/ Vedlikehold hele sesongen:
Ingun Helsing,
33 19 86 51/ 90 55 17 36

Seiling:

Erling Augland, 907 92 720
E-post: erling.augland@c2i.net

Historie om båten:

James Ronald Archer, 33 12 62 98

Driftssjef:

Øyvin Lauten, 33 19 74 91
E-post: o-lauten@online.no

Medlemsbladet:

Fredrik Lange- Nielsen, 33 12 57 05
E-post: fredrik.lange-nielsen@sbf.stat.no
Marit Ønvik, 33 18 85 81
E-post: maritonvik@hotmail.com

Krohn Johansens forlag

Illustrert Norsk Skipsliste A/S

Postboks 43 - 3251 Larvik
Tlf. 33 18 11 04 - Fax 33 18 36 76

Kongegata 26
3256 Larvik
Telefon 33 18 24 50

Losskøyta Frithjof II eies av en stiftelse som står ansvarlig for drift, vedlikehold og restaurering. Skøy-
tas venneforening - Frithjofs Venner - har som opp-
gave å støtte opp om Stiftelsens arbeid og å skape et
levende miljø rundt båten.

Bli med du også! Støtt opp om bevaringen av Frithjof
II. Bli medlem i "Frithjofs Venner". Det koster lite, men
er til stor hjelp for oss, og du får selv mye igjen for
medlemskapet. Det forplikter ikke til dugnad eller
annen form for innsats, men har du lyst til å arbeide
aktivt med bevaring av Frithjof II, er du hjertelig vel-
kommen.

Aktiv eller ikke, så vil du få tilsendt vårt medlemsblad
"Frithjof II". Bladet speiler aktivitetene i foreningen og
inneholder ellers artikler med historisk tilsnitt knyttet til
Frithjof og kystkulturen. Her får du også tilbud om
gratis medlemsturer med Frithjof II, og invitasjoner til
fester og forskjellige arrangementer. Medlemskapet
gir deg bedre muligheter til å bli kjent med skøy-
tas historie. Samtidig er du med på å sikre at Frithjof blir
bevart for framtiden, og får seile i sitt opprinnelige
farvann.

Velkommen blant Frithjofs Venner:
Ja, jeg/vi ønsker medlemskap

Navn:	Sendes til:
Adresse:	Frithjofs Venner
Poststed:	Postboks 134
	Sentrum
Telefon:	3251 Larvik

- Enkelt medlemskap (kr 160,- pr. år)
- Familiemedlemskap (kr 275,- pr. år)
- Aktiv
- Passiv

Hvis du vil slippe å klippe i bladet, kan du kopiere eller skrive av talongen.

Bli en «FRITHJOF VENNER»!